

teredes der fra Skolerne 877 Eksaminander, hvilket var 7,5 pCt. af det samlede Elevantal; i 1893 dimitteredes der 896 eller 7 pCt. af det samlede Elevantal; i 1894 900 eller 6,6 pCt.; i 1895 932 eller 6 pCt.; i 1896 869 eller 5,3 pCt.; i 1897 863 eller 5 pCt.; i 1898 832 eller 4,8 pCt.; i 1899 965 eller 5 pCt.; i 1900 964 eller 4,9 pCt.; og i 1901 dimitteredes der 1061 eller 5,2 pCt. af det samlede Elevantal. Man ser, at medens Elevtallet har været meget stærkt stigende og er steget fra godt 11,000 til over 20,000, er samtidig Antallet af Eksaminander sunket forholdsvis; det er ganske vist steget, men det er dog i Virkeligheden i Forhold sunket betydeligt, saaledes at det fra 7,5 pCt. er gaaet ned til ca. 5 pCt. Denne Eksamen har altsaa i Virkeligheden ikke kunnet holde Eleverne ved Skolerne; den har ikke kunnet forhindre, at Drengen, som det hedder, er løben for tidlig fra Skole. — Og ville vi nu gaa til de rene Realklasser og altsaa udskyde de egentlige Børneklasser, Klasserne under 14 Aar, saa viser det sig, at ogsaa i de rene Realklasser gaa en Del af Eleverne bort, fordi Eksamenen er for svær for dem, eller fordi Forældrene ikke have Raad til at holde Børnene i Skolen saa længe som til 16 Aars Alderen. Jeg har en Opgørelse i denne Henseende fra Aarene 1886—87 til 1897—98. Medens der i denne Periode fra Skolerne indstilledes til Eksamen 8,066 Elever, saa var der ikke mindre end 7,350, der gik bort uden at tage Eksamen. Naar man nu indfører en Eksamen ved 15 Aars Alderen, vil det efter min Mening langt fra føre til, at man vil sænke Dannelsesniveaet, og at flere ville gaa bort, det vil tværtimod føre til, at flere ville blive i Skolerne og tage den ny Eksamen, dels fordi de have økonomisk Raad dertil, og dels fordi de bedre kunne overkomme at tage denne Eksamen. Man vil altsaa i Virkeligheden snarere ved denne Ordning bevirke, at Drengen ikke løber for tidlig fra Skole, end ved at holde paa det nu bestaaende. Jeg tror derfor, at denne Indvending imod Delingen i en Mellemskole paa 4 Aar og en Ungdomsskole paa 3 Aar er rent forkert. — Endelig maa jeg ogsaa sige, at den Deling, som her foreslaas, jo ogsaa er den, som efterhaanden indføres i vore Nabolande. Jeg skal først nævne Norge, fordi man der tidligst er kommen dertil, nemlig i 1896. Men ogsaa i vore øvrige Nabolande har man efterhaanden indført den. I den franske Skolelov fra i Fjor blev der udtrykkelig fastslaaet en 4 Aars Klasse fra

det 11te til det 15de Aar og derefter en 3 Aars Klasse fra det 15de til det 18de Aar. Da man altsaa trindt omkring i vore Nabolande holder paa 15 Aars Alderen og mener, at det er den pædagogisk forsvarlige Alder, saa mener jeg, at det ogsaa er rigtigst at fastsætte denne Alder her, ogsaa under Hensyn til de Resultater, som vi have faaet af 16 Aars Alders Prøven. Og jeg mener, at det navnlig for den højere Almenskole som Helhed betragtet er meget heldigt at dele Skolen i to Afdelinger, saaledes som her er foreslaaet, en Afdeling paa 4 Aar for Mellemskolens Vedkommende, og en paa 3 Aar for Ungdomsskolens Vedkommende.

Dernæst er det blevet sagt, at denne Ordning vilde skade de nu bestaaende Realskoler, at den vilde ødelægge dem. Men naar man spørger om Beviserne derfor, saa kniber det en Del. Der er nemlig ikke meget, som taler for, at Realskolerne skulle ødelægges ved den foreslaaede Ordning. Naar man lader alle de Rettigheder, som nu ere knyttede til den bestaaende almindelige Forberedelseseksamen, være knyttede dels til Prøven ved 15 Aars Alderen og dels til Prøven ved 16 Aars Alderen for dem, der have gennemgaaet den Realklasse, som knytter sig til Mellemskolen, og ikke knytter disse Rettigheder til Studentereksamen — og det har jeg for mit Vedkommede ikke til Hensigt at arbejde for, og det andet Ting har udtalt sig i samme Retning — hvilken antagelig Grund skulde der saa være til, at Realskolen skulde lide Skade ved den foreslaaede Ordning? Man siger: Ja, men lad os faa det gjort klart straks, at Rettighederne knyttes til Realklassernes Afslutningsprøve. Men det skal ikke afgøres straks, det skal ikke ske ved Loven, men det skal ske ved kongelig Anordning, og der maa derfor ske Forhandlinger med de andre Ministerier, hvorunder de paagældende Institutioner høre, om, hvilke Krav de ville stille for at give Adgang til disse. Jeg kan ikke for mit Vedkommende afgøre, hvilke Fordringer Post-, Jernbane- og Telegrafvæsenet stille til deres Elever, men jeg kan være medvirkende til, at de Fordringer, der stilles, og de Rettigheder, der gives, knyttes til de Prøver, som Realskolerne have Ret til at afholde, enten til 15 Aars- eller til 16 Aarsprøven — om det bliver til denne sidste, hvad der maaske vilde være det naturligste, eller til dem begge, derom kan jeg ikke udtale mig bestemt, men der er ingen Grund til at tro, at det skulde skade Realskolerne, hvad